

אבל בכל בוקר הוא קם בשש וחצי ומכיין לבנו הקטן כוס תה עם חלב. כל שאר עבודות הבית והטיפול בילדים נופלות על כתפיה של אשתו, רחל מצא.

לא עוד בבית

קידיו הציבוריים הרבים אין לו פנאי לעזור בבית.

משהו כמעט כלום. בתקופות שבין לבין, הוא מנסה ככל ואת לשלוף משהו לא פוליטי, כשפרשתי מסגנות ראש-העיר ב'79 ועד '81 הקמתי חברה לייבוא רכרי אמנות מן המיזרח הרחוק. אני לא רגיל לשבת כחיכוכידיים. וכך היה נוסע לבדו לארצות האכזריות, ורחל נשארה לטפל בילדים בבית. שרירים מן התקופה הזו מפארים את חדר-המגורים של מישפחת מצא: פסלים, כלים מעץ מגולף, משנהב וממתכת, הכל עבודת-יד.

והשלב הבא? שוב אורו עיניו, אפשר לחזור לרבר על פוליטיקה. השלב הבא, הוא עונה במרץ, להצליח בכנסת למען עם ישראל. כפיו לא נשמעים הדברים כמו מליצה, הוא כאמת מאמין בהם. אני רוצה למצוא את עצמי בתפקידי ביצוע. מה הלאה? — קשה לדעת.

אני רואה כמה שאני עושה שליחות. אני מקריב למען המדינה. זה (המשך בעמוד 40)

היא אומרת, אנחנו מתייעצים על הדברים, אבל זה הולך כך: פיתאום הוא בא הביתה ומביא עוגה יפה ואומר לי 'בואי לשתות קפה'. נו, אז אני אומרת לעצמי — מי יודע מה הוא רוצה עכשיו. אבל בסך-הכל זה בסדר. אם זה מה שמספק אותו והוא מרוצה — אז אני גם מרוצה. ועכשיו שנבחר להיות חברי-כנסת? הוא ימשיך לא להיות בבית כמו קודם.

גם הבנות הולכות אחרי אבא (אסתר בת ה-19, חיילת בצבא, סגילית בת 16, אילה בת ה-12) ואומרת: 'כל מה שאבא יעשה, שיהיה בהצלחה'. אחת מהן אף היתה פעילה בסניף השכונתי של הליכוד במערכת הבחירות האחרונה. הן מתמצאות בפוליטיקה ולא מחמיצות מהירות חרשות.

חס וחלילה, אומר יהושע ואינו צוחק, 'שלא תיפול אחת מהן למחנה השמאל. רק זה חסר לי — התברר ללות'.

וחוץ מפוליטיקה? אני מנסה שוב, נואשות. 'קשה לומר שחוף מזה יש

מישפחת מצא. יהושע עסוק בעסקנות יום ולילה ורחל מנהלת את הבית ומגדלת את הילדים, ארבעה במיספר — שלוש בנות ובן. כשאני שואלת אותה אם היא עובדת, היא מגחכת ואומרת: 'בבית זה לא מספיק?'

מצא מדבר על הפוליטיקה ועל הפעילויות שלו כמו תמיד ששיגן היטב את שיעורו. 'תמיד הפוליטיקה נראתה לי העסק הטוב ביותר שצריך לעסוק בו למען עם ישראל, הוא אומר ואפשר לראות שהוא מתכוון לזה.

ב'1965 נבחר לראשונה למועצת עיריית ירושלים ומאז הוא שם. אני וטרי התחלנו לכהן ביחד, הוא נזכר בחיך, 'באותן תקופות לא היו צעירים, כולם היו זקנים או מבוגרים מאוד. אני הייתי אז בן 34 והצעיר שבחבורה'.

ארבע שנים אחרי-כך נבחר כסגן ראש-העיריה וכממלא מקומו. עשר שנים אחרי-כך חשב שהוא חזק מספיק כדי להתמודד מול טרי קולק על ראשות עיריית ירושלים, אבל נכשל.

הפעם החליט לרוץ לבחירות בתוך מילגתו וללכת לכנסת. למה רק עכשיו? 'האמת היא, שכאשר הייתי סגן ראש-העיריה וממלא מקום לא רציתי. כשהמילגה שלנו היתה כאופוזיציה, אני הייתי בשילטון. אני לא רגיל לחיי אופוזיציה. אני איש שילטון ועשייה. הייתי ממלא מקום ראש-העיריה והייתי עסוק בעשייה וכשיפור פני העיר, 10 שנים עסקתי בתיכנון ובניה של השכונות מסביב לירושלים.

'לא היה לי עניין ללכת לכנסת. אילו רציתי, אני לא חושב שהיתה

והיה שונה מכל חברי. הוא היה בלח"י. כשקרא בן-גוריון לטלק את אנשי המחותרות, סולק גם יהושע מבית הספר, אך המשיך להיות חבר לח"י. אחר-כך חזר ללימודים. בפעם השניה הופסקו לימודיו בזמן מילחמת העצמאות, כשיצא למחנות של הלח"י ועזר לאירגון בתפקידים שונים. כנער מתבגר. אחרי המילחמה סיים את לימודיו והתגייס לצה"ל.

קשה לרבר עם יהושע מצא על חייו הפרטיים. מכיוון שהפוליטיקה שולטת בהם מתחילת הדרך. כל נקודות-הציון בחייו הן נקודות-ציון פוליטיות ציבוריות. מגיל צעיר ביותר, ותמיד בצד הימני של המפה.

בתחילת שנות ה-50, כשהתחוללה בארץ סערה סביב הסכם השילומים עם גרמניה, הצטרף יהושע לתנועת החרות. איך? 'פיתאום, יום אחד, מצאתי את עצמי כהפגנה ואחרי-כך באופן טיבעי ביותר הלכתי לחרות'. מאז הוא שם.

עד היום אני לא מסוגל להכניס הביתה אפילו סיכה מגרמניה. למרות שאני בן למישפחה ספרדית שנמצאת כארץ כבר דורות רבים, ואני רחוק כאופן אישי מקורבנות הנאצים, אני לא מסוגל לדרוך בארמט גרמניה. כאחת השנים הראשונות לנישואיי יצאתי עם אשתי לטיול באירופה. היינו בג'נובה בשווייץ, בחלק הגרמני. זה היה בלילה, בתחנת-הרכבת. שמעתי את הצליל הגרמני באוזניים ולא יכולתי לסבול אותו. למרות שזו גרמנית שווייצית (אז לא ידעתי), שמעתי שצועקים ברמקול 'האלט! האלט!' זה הזכיר לי את

טדי והאשה טדי קולק (משמאל) עם יהושע מצא ורחל אשתו ושתי בנותיהם אסתר וסגילית, שנבחר מצא

מדברים הוא שותק, כך הוא נח מחיי היום-יום.

ושוב חוזרים לפוליטיקה, כי זה מה שהוא אוהב וזה מה שהוא יודע ואלה הם חייו. אני מאוד אוהב את הפוליטיקה, אני חושב שטובים צריכים לעסוק בנושא הזה. אני חושב שהמדינה שלנו היא עדיין מדינה שבררך, היא עדיין לא התייצבה וצריך פוליטיקאים טובים.

'אני שייך למחנה ארץ-ישראל! גם ירושלמי, גם בית של אנשי מחתרת. גם העיר העתיקה. אנחנו שורשיים בארץ הזאת. אצלנו זה טבע בתוך הרם'.

הלאומיות עניין שברגש

אני מנסה לחרור קצת יותר, לקלף את הקליפה של העסקן הפוליטי — ואין. אפילו רחל, אשתו, מקבלת את הדברים כמות שהם. כן.

כעיה, אז היו ועדות מינויים בתנועת החרות, ואני הייתי חבר ועדה כזאת, כך שיכולתי להיכנס בקלות.

הוא ניסה להתמודד על מקום בכנסת לפני שלוש שנים, אך לא הצליח. עכשיו הצליח מאוד. 'כששתי בסערה את המקום ה-15 בפאנל ומקום בשביעיה השלישית'. בכנסת הוא נמצא במקום טוב באמצע — 32.

ההחלטה לרוץ לכנסת גמלה בו אחרי שסיים את דרכו במועצת העיר כסגן ראש-העיריה והיה ליושב-ראש מועצת-המנהלים של חברת שיכון ופיתוח.

'האמת היא, הוא אומר, 'שמכנינת תנאים היו לי כשיכון ופיתוח תנאים מצויינים הרבה יותר ממה שאני יכול לקבל בתור חברי-כנסת, וזה כלל אוטו ונהג ומשכורת טובה'.

הכל סביב הפוליטיקה. גם החברים, מטבע הדברים, כך הוא אומר, הם מתוך המיפלגה וכשלא, הוא משתדל שלא לרבר איתם על פוליטיקה. כשהם

הסרטים שראיתי על מחנות-הריכוז ועל הנאצים.

'אמרת לאשתי: 'אנחנו עוזבים מייד' ורבר ראשון בבוקר נסענו לשווייץ האיטלקית'.

מרגע שהצטרף לחרות הוטלו עליו תפקידים שונים. הוא לא מופתע שהגיע דווקא לתנועה זו. 'הבית היה בית ימני שומר מסורת. גדלנו על אהבת ארץ-ישראל, לא מעט בזכות של אבא'.

היום יהושע אינו אדם רתי. הוא אינו חובש כיפה לראשו, יש לו רק קרחת גדולה ובוהקת וזוג עיניים כחולות ענקיות.

הוא מספר על חייו הציבוריים בסדר כרונולוגי רצוף, וזכר מה עשה בכל שלב ושלב.

'אם תשאלו אותי מתי נולדה אחת הכנות, אומרת רחל, אשתו, 'בצינורות, הוא לא יודע. אבל הוא וזכר בדיוק מתי נבחר בפעם הראשונה לעיריה'.

וכך מתנהלים הדברים בבית

תמונה מחתונה מישפחתית (הכלה בתרבושים והינמה במרכז), כשהגברים בתרבושים. יהושע על ברכי אימו (קיצונית שמאלית). התמונה צולמה לפני 50 שנה.